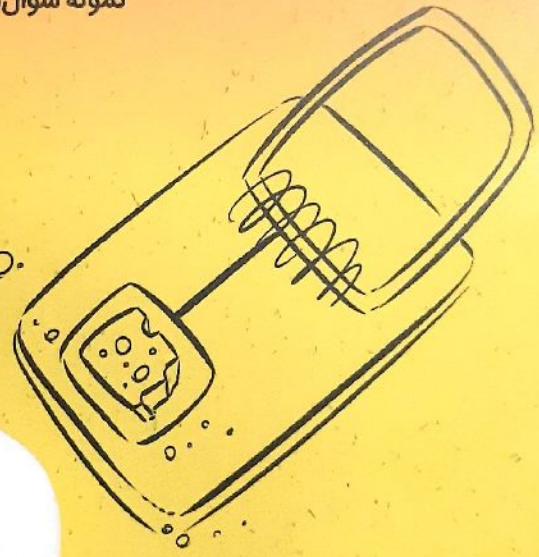

گام به گام دعم انسانی

مطابق با
آخرین تغییرات
کتاب درسی

- در سنامه‌های آموزشی و کارآمد
- حل کامل پرسش‌های کتاب درسی
- نمونه سؤال‌های امتحانی

دین و زندگی • عربی، زبان قرآن • انگلیسی • فارسی • نگارش • منطق • ریاضی و آمار • روانشناسی • جامعه‌شناسی
 علوم و فنون ادبی • کارگاه کارآفرینی و تولید • تفکر و سواد رسانه‌ای • آمادگی دفاعی • تاریخ • جغرافیای ایران

شامل

به نام خدا

نام کتاب: گام به گام دهم انسانی (درس‌نامه‌های آموزشی و کارآمد، حل کامل پرسش‌های کتاب درسی، نمونه سؤال‌های امتحانی)

ناشر: خیلی سبز

مؤلفان: فاطمه اکران - آیدانا رستمی - مجید قدیمی - نیلوفر شیرخدایی - موسی اکبری - اشرف پایمزد - وجیهه صادقی - سلیمان پور، محمداسماعیل سلمان پور - علیرضا کاهپوند - نگار مروتی - محمدابراهیم مازنی - زهرا خردمند - مجتبی احمدوند - زهرا طاهری - مهناز سخاوت‌زاده - ابوالفضل مهری - طیبه فتاحی - صالح فتاحی - حسن بلند - منیره سادات هاشمی - امیر زراندوز - زهرا جالیبوسی - عاطفه جعفری سیاوشانی - علی چهارنایی - سیده مریم طاهری ویراستاران علمی: اکبر خوردچشم - زهره قموشی - احمد عطایی - سعید ستوده‌مهر - سیده هلیا فضل‌آذر - امیرسعید حاجی‌حمودی - نسیم علی‌اکبری - مهدیه شریفی - سعید بهروزی‌فر - اسماعیل تشیعی - لیلا سادات حیدری خانقشلاقی - مینا طاشی - امین فرجی - هانیه سادات شریعتمداری - زهرا صفری‌زاد - سعید ابراهیمی - محمد ملکی - محسن فراهانی - صادق محمدی - امیرحسین علم‌طلب - صادق رضانی‌زاده - مختار حسینی - احمد عطایی - مهدی یعقوبیان - فرشته انصاری - محمد آقاصالح - مینا سعیدی‌ملک - فاطمه قادری - معصومه ارچندانی - مجتبی سراری - ریحانه شعبان‌زاده

ویراستاران فنی: گروه ویراستاری تولید خیلی سبز

گرافیکست جلد: حسین پاشازاده

تصویرساز جلد: اسماعیل شریف کاظمی

طراح گرافیک متن: اسماعیل شریف کاظمی

گرافیکست همکار: انسیه ترکمان - فرناز ابوالحسینی

رسم شکل: مهدی نجاری

صفحه‌آرایی: گروه صفحه‌آرایی خیلی سبز

لینوگرافی: نقش سبز

چاپخانه: نقشینه

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱

تیراژ: ۳۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۹۰۰۰۰ تومان

تلفن مرکز بخش: ۶۳۵۶۲ (۰۲۱)

صندوق پستی: ۸۱۷۷ - ۱۴۱۵۵

SMS: ۳۰۰۰۶۳۵۶۲

عنوان و نام پدیدآوران: گام به گام دهم انسانی (درس‌نامه‌های آموزشی و کارآمد، حل کامل پرسش‌های کتاب درسی، نمونه سؤال‌های امتحانی)

اکران، فاطمه - رستمی، آیدانا - قدیمی، مجید - شیرخدایی، نیلوفر - اکبری، موسی - پایمزد، اشرف - صادقی، وجیهه - سلیمان پور، محمداسماعیل - کاهپوند، علیرضا - مروتی، نگار - مازنی، محمدابراهیم - خردمند، زهرا - احمدوند، مجتبی - طاهری، زهرا - سخاوت‌زاده، مهناز - مهری، ابوالفضل - فتاحی، طیبه - فتاحی، صالح - بلند، حسن - هاشمی، منیره سادات - زراندوز، امیر - جالیبوسی، زهرا - جعفری سیاوشانی، عاطفه - چهارنایی، علی - طاهری، سیده مریم

مشخصات نشر: تهران، خیلی سبز، ۱۴۰۱

مشخصات ظاهری: ۸۴۹ ص. : مصور، جدول

۱۷ × ۲۴ س م

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۲۳۰ - ۵۰۲ - ۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: آموزش، آزمون‌ها و تمرین‌ها (متوسطه)

موضوع: راهنمای آموزشی (متوسطه)

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۱۲۱۴۱

۳۰۵۳۷۰۱

محتوای کتاب

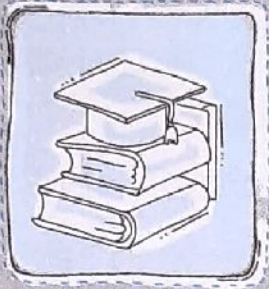
«تفکر و سواد رسانه‌ای»

رو با اسکن این QR Code ببینید

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را به صورت چاپ، فتوکپی، جزوه و حتی دست‌نویس ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

نام درس	مؤلفان	ویراستاران	محتوا
دین و زندگی ۱	محمد ابراهیم مازنی زهرا خردمند	محمد افاصلح امیرمسعود حاجی محمودی	• درس‌نامه آموزشی به روش سؤال‌های خطبه‌خط • نگاه ویژه به آیات و روایات • پاسخ کامل به پرسش‌ها • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های پایان نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی
اقتصاد	آیدانا رستمی	مینا طاشی امین فرجی حانیه‌سادات شریعت‌مداری زهرا صفری‌زاد زهرا قموشی	• درس‌نامه‌های کاربردی • پاسخ کامل به پرسش‌ها و فعالیت‌ها • سؤال‌های امتحانی درس به درس • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های پایان نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی
ریاضی و آمار ۱	امیر زراندوز زهرا جالینوسی	محسن فراهانی صادق محمدی امیرحسین علم‌طلب سیده هلنیا فضل‌آذر	• درس‌نامه کاربردی • راهکارهای حل مسائل و اشتباهات رایج • سؤال‌های امتحانی درس به درس • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی
آمادگی دفاعی	علی چهارنایی ابوالفضل مهری طیبه فتاحی	مجتبی سزازی سعید ستوده‌مهر	• درس‌نامه آموزشی به روش سؤال‌های خطبه‌خط • پاسخ تمام فعالیت‌ها و پرسش‌ها • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های پایان نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی
عربی، زبان قرآن ۱	مجید قدیمی	صادق رضائی‌زاده مختار حسامی امیرمسعود حاجی محمدی	• جدول معنی لغات، جمع‌های مکرر، مترادف و متضاد • ترجمه کلمه‌به‌کلمه و روان متن • درس‌نامه قواعد • پاسخ و ترجمه تمام تمرین‌ها • سؤال‌های امتحانی درس به درس • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های پایان نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی
کارگاه کارآفرینی و تولید	عاطفه جعفری سیاوشانی	محمد ملکی	• حل تمام تمرین‌ها و پرسش‌ها
انگلیسی ۱ (Student Book)	حسن بلند منیره‌سادات هاشمی	سعید ابراهیمی نسیم علی‌اکبری	• معنی واژگان به صورت درس به درس • جدول لغات مترادف و متضاد • ترجمه خطبه‌خط کتاب درسی • تلفظ فارسی تمام جمله‌ها • پاسخ تمام تمرین‌ها و پرسش‌ها • سؤال‌های امتحانی در پایان هر درس • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی
انگلیسی ۱ (Work Book)	حسن بلند منیره‌سادات هاشمی	سعید ابراهیمی نسیم علی‌اکبری	• ترجمه خطبه‌خط • پاسخ تمام تمرین‌ها و پرسش‌ها
جغرافیای ایران	سیده مریم طاهری صالح فتاحی زهرا طاهری	ریحانه شعبان‌زاده سعید بهروزی‌فر	• درس‌نامه آموزشی به روش سؤال‌های خطبه‌خط • پاسخ تمام فعالیت‌ها و پرسش‌ها • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های پایان نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی
تفکر و سواد رسانه‌ای	زهرا خردمند	سعید ستوده‌مهر	• درس‌نامه آموزشی به روش سؤال‌های خطبه‌خط • پاسخ تمام فعالیت‌ها و پرسش‌ها • جدول بارم‌بندی و آزمون‌های پایان نوبت اول و دوم با پاسخ تشریحی

جغرافیای ایران

فصل اول: جغرافیا چیست؟

درس ۱ جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر

آموزش به روش سؤال‌های امتحانی از خط به خط کتاب درسی

سؤال	پاسخ
۱- جغرافیا از قدیمی‌ترین دانش‌های بشری به شمار می‌رود. (درست / نادرست)	۱- درست
۲- واژه جغرافیا اولین بار توسط کدام دانشمند ابداع شد؟	۲- اراتوستن دانشمند یونانی
۳- اراتوستن چه تعریفی از جغرافیا ارائه داد؟	۳- او جغرافیا را علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند.
۴- جغرافیا از حیث لغوی به چه معنا است؟	۴- واژه جغرافیا شامل کلمات GEO به معنی زمین و GRAPHY به معنی ترسیم و توصیف است.
۵- جغرافیا را تعریف کنید.	۵- جغرافیا علم بررسی روابط متقابل انسان و محیط طبیعی برای بهبود زندگی بشر است.
۶- جغرافیا چگونه به بهبود زندگی انسان کمک می‌کند؟	۶- دانش جغرافیا به انسان کمک می‌کند با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در هر محیط آشنا شود و از آن‌ها در جهت بهبود زندگی خویش استفاده کند.
۷- رابطه دانش «هواشناسی» و شاخه «آب‌وهواشناسی» در جغرافیا را در قالب یک مثال توضیح دهید.	۷- این که «با افزایش ارتفاع، دما کاهش می‌یابد» یک اصل هواشناسی است ولی بررسی تأثیر این رابطه بر مکان و زندگی انسان نظیر: نوع مصالح ساختمانی، منابع آب، فعالیت اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری و ... در حوزه آب‌وهواشناسی است.
۸- علم اقتصاد با جغرافیای اقتصادی چگونه ارتباط می‌یابد؟	۸- علم اقتصاد تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، نظام‌های اقتصادی و عرضه و تقاضا را مطالعه می‌کند و جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.
۹- جغرافی‌دانان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد نیاز خود از کدام علوم و فنون استفاده می‌کنند؟	۹- (۱) علم آمار (۲) فناوری اطلاعات و ارتباطات (۳) سخت‌افزار و نرم‌افزارهای متعدد
۱۰- این پرسش که «چگونه منابع معدنی یک ناحیه در شکل‌گیری شهرهای صنعتی تأثیر دارد؟» در کدام یک از شاخه‌های علم جغرافیا بررسی می‌شود؟	۱۰- گزینه «۴»
	(۱) جغرافیای شهری (۲) جغرافیای جمعیت (۳) زمین‌شناسی (۴) جغرافیای اقتصادی

۱۱- جغرافیای رفتاری و فرهنگی در بررسی موضوعات خود از کدام علوم کمک می‌گیرد؟	۱۱- انسان‌شناسی، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی
۱۲- دو مفهوم اساسی علم جغرافیا را بیان کنید.	۱۲- (۱) مکان (۲) روابط متقابل انسان با محیط
۱۳- سه شاخه اصلی علم جغرافیا را بنویسید.	۱۳- (۱) جغرافیای انسانی (۲) جغرافیای طبیعی (۳) فئون جغرافیایی
۱۴- شاخه‌های مختلف «فئون جغرافیایی» را بیان کنید و بگویید که هر کدام با کدام یک از علوم در ارتباط است؟	۱۴- (۱) سنجش از دور و GIS: علوم فضایی؛ (۲) روش‌های کمی در جغرافیا: آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات؛ (۳) نقشه‌کشی (کارتوگرافی): هندسه
۱۵- کدام گزینه بیانگر زیرشاخه‌های جغرافیای انسانی نیست؟ (۱) جغرافیای روستایی - جغرافیای شهری (۲) جغرافیای جمعیت - جغرافیای سیاسی (۳) جغرافیای رفتاری و فرهنگی - جغرافیای اقتصادی (۴) جغرافیای تاریخی - ژئومورفولوژی	۱۵- گزینه «۴» جغرافیای تاریخی از زیرشاخه‌های جغرافیای انسانی است اما ژئومورفولوژی از زیرشاخه‌های جغرافیای طبیعی است.
۱۶- کدام گزینه در مورد زیرشاخه‌های جغرافیای طبیعی درست نیست؟ (۱) کارتوگرافی (۲) جغرافیای خاک‌ها (۳) جغرافیای زیستی (۴) جغرافیای آب‌ها	۱۶- گزینه «۱»
۱۷- جغرافیای نظامی در کدام یک از شاخه‌های اصلی علم جغرافیا قرار دارد؟	۱۷- جغرافیای انسانی
۱۸- این جمله به کدام یک از مفاهیم اساسی دانش جغرافیا اشاره دارد؟ «بسیاری از فعالیت‌های انسان در محل معینی انجام می‌شود؛ مانند خانه و مزرعه»	۱۸- مکان
۱۹- منظور از «پدیده» در مباحث جغرافیایی چیست؟	۱۹- پدیده به یک واقعت یا رویداد جغرافیایی که محسوس و مشهود شده باشد، گفته می‌شود که می‌تواند عوارض طبیعی یا انسانی آن را ساخته باشد.
۲۰- چه چیز موجب تغییر شکل «مکان»ها می‌شود؟	۲۰- به طور مثال در یک روستا خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی آن بر نوع اشتغال تأثیر می‌گذارد و بالعکس. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.
۲۱- دو عامل مهم در علم جغرافیا و است.	۲۱- انسان - محیط
۲۲- محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است و ورود انسان موجب تغییر آن می‌شود. (درست / نادرست)	۲۲- درست
۲۳- انسان با کمک چه عواملی محیط پیرامون خود را تغییر می‌دهد؟	۲۳- (۱) هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند. (۲) در دهه‌های اخیر فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد.
۲۴- فناوری موجب چه تغییری در روابط متقابل انسان با محیط شده است؟	۲۴- (۱) فناوری جدید انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده است. (۲) میزان دسترسی انسان را گسترش داده است.
۲۵- یک مثال از تبدیل محیط طبیعی به محیط جغرافیایی توسط انسان را بیان کنید و بنویسید هدف از آن چیست؟	۲۵- انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند. مثال: بادگیر دوطبقه ابرکوه در استان یزد.
۲۶- محیط جغرافیایی چگونه به وجود می‌آید؟	۲۶- از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی محیط جغرافیایی به وجود می‌آید.
۲۷- انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیطی دست می‌زند و در نتیجه به تبدیل می‌شود.	۲۷- محیط طبیعی - محیط جغرافیایی
۲۸- عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به چند شکل است؟	۲۸- (۱) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها (۲) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

درس ۱
جغرافیا، علمی
برای زندگی...

<p>۲۹- از آن جا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می کند، بنابراین شناخت توان ها و ظرفیت های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.</p>	<p>۲۹- چرا جغرافیا را «علمی برای زندگی بهتر» لقب داده اند؟</p>
<p>۳۰- چگونه شکل گیری محیط های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می شود جغرافی دان با دید ترکیبی یا کلی نگرى موضوعات را مطالعه و بررسی می کند؟</p>	<p>۳۰- چرا جغرافی دان با دید ترکیبی یا کل نگرى، موضوعات را مطالعه و بررسی می کند؟</p>
<p>۳۱- به عنوان مثال برای مطالعه توسعه یک شهر:</p>	<p>۳۱- منظور از دید ترکیبی یا کل نگرى در دانش جغرافیا چیست؟ در یک مکان</p>
<p>۳۲- با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می کند. (نقشه خوانی)؛ (۲) با مطالعه بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجریذیری آن را حدس می زند. (جغرافیای جمعیت)؛ (۳) با مطالعه میزان منابع آب شهر، امکان توسعه شهر را پیش بینی می کند. (جغرافیای آب ها)</p>	<p>۳۲- در قالب یک مثال توضیح دهید که جغرافی دانان چگونه در مطالعه پدیده های جغرافیایی از دید ترکیبی یا کل نگرى استفاده می کنند؟</p>

سؤال متن صفحه ۲ کتاب درسی
آیا شناخت محیط در جهت بهبود کیفیت زندگی انسان نقشی داشته است؟ بله؛ انسان با توجه به شناختی که از محیط پیدا کرده، در جهت رفع و برآورده کردن نیازهای خود تغییراتی در آن به وجود آورده است و با رفع نیازهای انسان کیفیت زندگی او بهبود یافته است.

سؤال متن صفحه ۴ کتاب درسی
به تصاویر زیر دقت و برداشت خود را از آن ها با سایر همکلاسی های خود مطرح کنید، نظر آنان را جویا شوید و با یکدیگر مقایسه کنید. روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بر محیط به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان ها می شود. همان طور که در تصاویر می بینیم؛ روند تغییر محیط با ساخت میدان به پایان نرسیده و در سال های پس از ایجاد میدان هم، روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بر محیط با احداث مسیرها و راه ها و ایجاد دیگر مکان ها در حاشیه آن ادامه پیدا کرده است.

سؤال متن صفحه ۵ کتاب درسی
به نظر شما کدام یک از این عملکردها تعادل محیط را در مدت طولانی حفظ می کند؟ درک توان ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها؛ زیرا مانع برداشت بیش از حد توان از یک محیط می شود. برداشت بیش از حد توان از یک محیط، هر چند که در کوتاه مدت ممکن است باعث رشد و توسعه شود ولی در بلندمدت آسیب جبران ناپذیری به آن محیط وارد می کند.

فعالیت ۱ صفحه ۶ کتاب درسی
عملکرد مثبت و منفی انسان را در هر یک از نواحی زیر بررسی کنید و جدول را کامل نمایید.

ناحیه	عملکرد مثبت انسان	عملکرد منفی انسان
کوهستانی	- جلوگیری از فرسایش خاک - تولید برق آبی - ایجاد ورزش های مناسب	- چرای بی رویه دام - گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع - آلودگی محیط
جنگلی	- کاشت گونه های بومی و احیای جنگل - استفاده از گیاهان در صنایع دارویی - حصارکشی برای جلوگیری از ورود غیرمجاز دام - ایجاد مناطق حفاظت شده محیط زیستی	- قطع بی رویه درختان برای صنایع کاغذسازی - آلودگی های ناشی از فعالیت توریستی - شکار غیرمجاز - چرای بی رویه دام
بیابانی	- استفاده از ریگ به عنوان مالچ - کاشت گیاهان مقاوم برای جلوگیری از حرکت شن ها - ساخت نیروگاه های خورشیدی - فعالیت توریستی	- استفاده از قیر به عنوان مالچ - کندن بوته ها برای تأمین سوخت بومیان محلی - استخراج بی رویه آب های زیرزمینی - آلودگی های ناشی از فعالیت توریستی
ساحلی	- ساخت موج شکن برای جلوگیری از تخریب ساحل - ورزش های آبی - احداث بندر و تجارت دریایی - تولید برق از نیروی امواج	- تخلیه فاضلاب ها در نواحی سواحل - آلودگی های ناشی از فعالیت توریستی - آلودگی های ناشی از استخراج نفت

به طور مثال جغرافی دان با هدف توسعه یک شهر، به مطالعه همه جانبه می پردازد و این مسائل را طرح و مطالعه می کند.

۱- با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می کند. (نقشه خوانی)

۲- با مطالعه بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجرت پذیری آن را حدس می زند. (جغرافیای جمعیت)

۳- با مطالعه میزان منابع آب شهر، امکان توسعه شهر را پیش بینی می کند. (جغرافیای آبها)

۴- با مطالعه جهت و شدت باد در منطقه، دقت می کند که روند توسعه شهر و ساختمان های جدید مسیر ورود هوای تازه به شهر را مسدود نکند. (آب و هواشناسی)

فعالیت ۲

اگر بخواهید با دید ترکیبی، روستای زیر را مورد مطالعه قرار دهید با توجه به شکل، چه سؤالاتی برای آن طرح می کنید؟

- ۱- شیب قرارگیری روستا چگونه است؟ / ۲- آیا وقوع سیل در این روستا امکان پذیر است؟ / ۳- آیا در صورت وقوع زلزله امکان ریزش دامنه کوه وجود دارد؟ / ۴- حریم ایمن رودخانه برای در امان ماندن از سیل تا کجاست؟ / ۵- آیا این رودخانه برای فعالیت هایی نظیر پرورش ماهی مناسب است؟

درس ۲ روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا

آموزش به روش سؤال های امتحانی از خط به خط کتاب درسی

سؤال	پاسخ
۱- سؤالات کلیدی در علم جغرافیا را بیان کنید.	۱- کجا؟ - چه چیزی؟ - چرا؟ - چه موقع؟ - چه کسانی؟ - چه طور؟
۲- سؤال با رکن اساسی جغرافیا سروکار دارد. (۱) چه چیزی (۲) کجا (۳) چرا (۴) چه طور	۲- گزینه «۲»
۳- رکن اساسی علم جغرافیا است.	۳- مکان
۴- سؤال «چه چیز» بر چه امری دلالت دارد؟	۴- بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.
۵- کدام سؤال کلیدی علم جغرافیا ناظر بر علیت پدیده ها بوده و علت وقوع پدیده ها را بررسی می کند؟	۵- چرا
۶- سؤال به روند زمانی موضوعات می پردازد.	۶- چه موقع
۷- کدام یک از سؤالات کلیدی در جغرافیا به بررسی روابط متقابل انسان و محیط می پردازد؟	۷- چه کسی یا چه کسانی
۸- سؤال «چه طور» چه چیز را مورد بررسی قرار می دهد؟	۸- بررسی سیر تکوین و تحول پدیده
۹- حس کنجکاوای انسان درباره جهان و مسائل گوناگون آن سبب تلاش او برای شده است.	۹- کشف ناشناخته ها
۱۰- علم جغرافیا همانند سایر علوم برای رسیدن به پاسخ مسائلی که با آن روبه رو است به می پردازد. (۱) تحقیق و پژوهش (۲) طرح سؤال (۳) تدوین فرضیه (۴) پردازش اطلاعات	۱۰- گزینه «۱»
۱۱- مراحل پژوهش در جغرافیا را به ترتیب نام ببرید.	۱۱- (۱) طرح سؤال و بیان مسئله (۲) تدوین فرضیه (۳) جمع آوری اطلاعات (۴) پردازش اطلاعات (۵) نتیجه گیری و ارائه پیشنهادها
۱۲- گام اول پژوهش در جغرافیا (طرح سؤال و بیان مسئله) باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟	۱۲- (۱) بیان مسئله باید واضح و روشن باشد. (۲) بهتر است صورت مسئله به شکل سؤالی نوشته شود. (۳) از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود.
۱۳- در کدام مرحله از یک پژوهش جغرافیایی پژوهشگر از خود می پرسد «انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟»	۱۳- گام اول: طرح سؤال و بیان مسئله

<p>۱۴- نادرست؛ در مرحله طرح سؤال و بیان مسئله انجام می‌شود.</p>	<p>۱۴- مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران توسط پژوهشگر در مرحله جمع‌آوری اطلاعات انجام می‌گیرد. (درست / نادرست)</p>
<p>۱۵- او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و مهم‌تر از همه، بی‌می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.</p>	<p>۱۵- چرا پژوهشگر در هنگام طرح سؤال و بیان مسئله باید به پژوهش‌های دیگران نیز مراجعه کند؟</p>
<p>۱۶- زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارند و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود، جهت می‌دهند.</p>	<p>۱۶- به چه علت فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؟</p>
<p>۱۷- فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندان محقق به سؤال تحقیق است.</p>	<p>۱۷- فرضیه را تعریف کنید.</p>
<p>۱۸- گزینه «۲»</p>	<p>۱۸- جمله زیر بیانگر کدام یک از مراحل پژوهش در جغرافیا است؟ «پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند.» (۱) گام اول (۲) گام دوم (۳) گام سوم (۴) گام چهارم</p>
<p>۱۹- میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او</p>	<p>۱۹- فرضیه‌هایی که پژوهشگر ارائه می‌دهد به چه عواملی بستگی دارد؟</p>
<p>۲۰- گزینه «۱»</p>	<p>۲۰- عبارت زیر به کدام یک از مراحل پژوهش در جغرافیا ارتباط دارد؟ «به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.» (۱) تدوین فرضیه (۲) جمع‌آوری اطلاعات (۳) پردازش اطلاعات (۴) نتیجه‌گیری</p>
<p>۲۱- (۱) روش کتابخانه‌ای (۲) روش میدانی</p>	<p>۲۱- دو روش عمده که پژوهشگران در گام سوم یک پژوهش جغرافیایی از آن استفاده می‌کنند را بیان کنید.</p>
<p>۲۲- گام سوم: جمع‌آوری اطلاعات</p>	<p>۲۲- «استفاده از عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای برای مطالعه رشد فیزیکی یک شهر، به کدام مرحله یک پژوهش جغرافیایی مربوط است؟</p>
<p>۲۳- (۱) نقشه (۲) عکس‌های هوایی (۳) تصاویر ماهواره‌ای (۴) سالنامه‌های آماری</p>	<p>۲۳- چند مورد از منابعی که در روش کتابخانه‌ای از آن‌ها برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده می‌شود را بیان کنید.</p>
<p>۲۴- نادرست؛ این کار با روش آماری انجام می‌شود.</p>	<p>۲۴- درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه را با روش میدانی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهند. (درست / نادرست)</p>
<p>۲۵- پژوهشگر در این روش برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به مکان مورد تحقیق برود و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه به گردآوری اطلاعات بپردازد.</p>	<p>۲۵- پژوهشگران در روش میدانی، اطلاعات مورد نظر خود را چگونه جمع‌آوری می‌کنند؟</p>
<p>۲۶- درست</p>	<p>۲۶- در روش میدانی پژوهشگر باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به مکان مورد نظر ببرد. (درست / نادرست)</p>
<p>۲۷- پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده</p>	<p>۲۷- چند مورد از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش میدانی را نام ببرید.</p>
<p>۲۸- حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و آغاز تجزیه و تحلیل اطلاعات</p>	<p>۲۸- منظور از «پردازش اطلاعات» در گام چهارم یک پژوهش جغرافیایی چیست؟</p>
<p>۲۹- گزینه «۲»</p>	<p>۲۹- مثال زیر به کدام یک از مراحل یک پژوهش جغرافیایی اشاره دارد؟ «تجزیه و تحلیل درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان یک شهر در دو دهه گذشته» (۱) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها (۲) پردازش اطلاعات (۳) جمع‌آوری اطلاعات (۴) تدوین فرضیه</p>

۳۰- در این مرحله، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد و با ارائه دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه یا فرضیه‌های خود می‌پردازد.	۳۰- گام پنجم در یک پژوهش جغرافیایی را توضیح دهید.
۳۱- چرا رد شدن فرضیه یا فرضیه‌های یک پژوهشگر نباید باعث دلسردی او شود؟	۳۱- چرا رد شدن فرضیه یا فرضیه‌های یک پژوهشگر نباید باعث دلسردی او شود؟
۳۲- مثال زیر به کدام یک از مراحل یک پژوهش جغرافیایی اشاره دارد؟ «بین تقاضای نیروی کار در یک شهر و جذب جمعیت در آن، رابطه مستقیم وجود دارد.» (۱) نتیجه‌گیری (۲) پردازش اطلاعات (۳) جمع‌آوری اطلاعات (۴) تدوین فرضیه	۳۲- مثال زیر به کدام یک از مراحل یک پژوهش جغرافیایی اشاره دارد؟ «بین تقاضای نیروی کار در یک شهر و جذب جمعیت در آن، رابطه مستقیم وجود دارد.» (۱) نتیجه‌گیری (۲) پردازش اطلاعات (۳) جمع‌آوری اطلاعات (۴) تدوین فرضیه
۳۳- مثال زیر به کدام یک از مراحل یک پژوهش جغرافیایی اشاره دارد؟ «با توجه به قابلیت‌های جغرافیایی شهرهای اطراف، صنایع کوچک در آن ایجاد شود.»	۳۳- مثال زیر به کدام یک از مراحل یک پژوهش جغرافیایی اشاره دارد؟ «با توجه به قابلیت‌های جغرافیایی شهرهای اطراف، صنایع کوچک در آن ایجاد شود.»
۳۴- نادرست؛ این اتفاق در گام پنجم رخ می‌دهد. منظور از تدوین فرضیه صرفاً بیان فرضیه است.	۳۴- در مرحله تدوین فرضیه، پژوهشگر با دلایل علمی و منطقی به تأیید یا رد فرضیه خود می‌پردازد. (درست / نادرست)

صفحه ۹ کتاب درسی

فعالیت ۱

به خبر داده شده توجه کنید و به سؤالات کلیدی جغرافیا پاسخ دهید.

توفان عصر یکشنبه بیست و هشتم تیرماه ۱۳۹۴
توفان در کن و سولقان تاکنون ۲۰ کشته بر جا گذاشته است. بر اثر این بارندگی و سیل، مقداری از کوه‌های سمت امامزاده داوود ریزش کرده است؛ تعدادی از درختان شکسته شده و به همراه مقداری سنگ، حرکت کرده و در مسیر پل کیگا قرار گرفته که تعدادی از شهروندان که در این مسیر قرار گرفته‌اند، جان خود را از دست داده‌اند. دو کارگر چینی شاغل در پل سنگان آزادراه تهران - شمال هم بین کشته‌شدگان حادثه هستند.
کجا؟ کن و سولقان
چه چیز؟ ریزش کوه
چرا؟ وزش بادهای شدید و وقوع باران شدید و سیل
کی (چه وقت)؟ عصر یکشنبه بیست و هشتم تیر ۱۳۹۴
چه کسانی؟ دو کارگر چینی و تعدادی از شهروندان جان خود را از دست دادند.
چطور؟ تعدادی از درختان شکسته شده و به همراه مقداری سنگ، حرکت کرده و در مسیر پل کیگا قرار گرفته.

صفحه ۱۲ کتاب درسی

فعالیت ۲

آیا تاکنون موضوعی جغرافیایی در اطراف شما بوده است که حس کنجکاوی شما را جلب کرده باشد؟ در جدول زیر، مسئله مورد نظر خود و موارد داده شده را تکمیل کنید.

مرحله	نمونه
سؤال پژوهش	دلیل نرخ بالای مهاجرت از شهر اهواز چیست؟
فرضیه پژوهش	شرایط آب‌وهوا و غلظت بالای ریزگردها در برخی از فصول در نرخ بالای مهاجرت تأثیر دارد.
جمع‌آوری اطلاعات	کتابخانه‌ای؛ پژوهشگر با بررسی اطلاعات و نقشه‌های هواشناسی دو دهه اخیر روند افزایش غلظت ریزگردها را بررسی می‌کند.
پردازش اطلاعات	میدانی؛ مصاحبه با تعدادی از اهالی شهر که قصد مهاجرت دارند یا تعدادی از کسانی که مهاجرت کرده‌اند.
نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها	همبستگی میان شرایط آب‌وهوایی و انگیزه‌های مهاجرت مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. نتیجه‌گیری؛ شرایط نامناسب آب‌وهوایی در تصمیم بسیاری از کسانی که مهاجرت کرده‌اند تأثیر داشته و رابطه مستقیم وجود دارد. پیشنهاد؛ سرمایه‌گذاری جهت مهار ریزگردها از طریق همکاری‌های بین‌المللی، احیای تالاب‌ها و ...